

DURATION: 2 ½ HRS

Marks: 75

NOTE: ALL QUESTIONS ARE COMPULSORY.

EACH QUESTION CARRIES EQUAL MARKS

MARKS TO THE RIGHT INDICATE FULL MARKS

Q1. Answer briefly **any three of the following questions: (15)**

- What is the significance of setting in a short story?
- Why is point of view considered one of the most important technical considerations for fiction writers?
- Define the main features of a dramatic monologue?
- How does the poet's use of tone shape the reader's response to the poem?
- Why is the plot considered the basis of narration in a novel?

Q2. A.

- From whose point of view does Ruskin Bond narrate the story **The Thief**? Does it make the story more effective? Give your views. (8)
- What would you say is the theme of Chekhov's story **The Lottery Ticket**? (7)

OR

Q2. B.

- Which woman character in a story by Shashi Deshpande made an impact on you? Give reasons for your choice. (8)
- How does Chekhov develop the character of the wife in the story **The Lottery Ticket**? (7)

Q3. Answer **any one of the questions with reference to the novel you have studied. (15)**

- How do novelists use literary elements to create and develop their work? Answer with reference to the novel you have studied.

OR

- What is the source of the conflict in the novel you have studied? How successfully does the novelist resolve it?

OR

- Analyse the novel you have studied on the basis of theme and plot.

Q4. A.

- i) How are the themes of Death, Time, and Eternity presented in Emily Dickinson's poem **The Chariot**? (8)
- ii) Analyse Shakespeare's sonnet **Shall I Compare Thee to a Summer's Day** as a poem in praise of his friend. (7)

OR

Q4. B.

- (i) What are the elements of romanticism in Keats's poem **Ode to a Nightingale**? (8)
- (ii) Identify Tennyson's use of nature imagery in **Now Sleeps the Crimson Petal**. (7)

Q5. Answer **only one** question from **either** play. (15)

A.

- a) Show how money and money transactions form the central theme of **The Merchant of Venice**.

OR

- b) In **The Merchant of Venice** how does the character of Portia compare with the men around her?

OR

B.

- a) What is your opinion of Sargent in the one act play **The Rising of the Moon** by Lady Gregory?

OR

- b) In what way does the setting and the political situation create tension in **The Rising of the Moon**?

वेळ : २ तास ३० मिनिटे

गुण - ७५

टीप - सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत

- प्रत्येक प्रश्नाला समान गुण आहेत
- उजवीकडील अंक गुण दर्शवतात

प्र. १ ला) खालीलपैकी तीन प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा.

(१५)

- अ) लघुकथेची मांडणी करताना वातावरणनिर्मितीचे (setting) महत्त्व काय ?
- ब) ललित (काल्पनिक) लेखकांसाठी दृष्टीकोन हा एक महत्त्वाचा तांत्रिक भाग का मानला जातो?
- क) नाट्यमय स्वगताची (dramatic monologue) मुख्य वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- ड) कवीने कवितेत लयबद्धतेचा केलेला वापर वाचकांच्या प्रतिसादाला कशाप्रकारे आकार देतो?
- इ) कादंबरीतील निवेदनासाठी कथानकाला पाया का समजले जाते?

प्र. २ रा. अ)

- i) रस्किन बॉण्ड यांच्या 'द थीफ' (**The Thief**) या कथेचे कोणाच्या दृष्टीकोनातून निवेदन केलेले आहे? यामुळे ही कथा प्रभावी झाली आहे काय? (८)
- ii) 'द लॉटरी तिकीट' (**The Lottery Ticket**) या चेंबोव्ह्या कथेची मुख्य थीम कोणती? (७)

किंवा**प्र. २ रा. ब)**

- i) शशी देशपांडे यांच्या कथेतील कुठले स्त्रीपात्र तुमच्यावर प्रभाव टाकते? सकारण स्पष्ट करा. (८)
- ii) 'द लॉटरी तिकीट' (**The Lottery Ticket**) या कथेत चेंबोव्ह्या पत्नीचे पात्र कशाप्रकारे विकसित केलेले आहे? (७)

प्र. ३ रा. तुम्ही अभ्यासलेल्या कोणत्याही एका कादंबरीचा संदर्भ देऊन खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर सोडवा.

(१५)

अ) कादंबरीकार त्याचे साहित्य निर्माण करण्याकरता आणि विकसित करण्याकरता साहित्यिक घटकांचा कसा वापर करतो? तुम्ही वाचलेल्या कादंबरीचा संदर्भ देऊन उत्तर लिहा.

किंवा

ब) तुम्ही वाचलेल्या कादंबरीतील संघर्षाची मूळ सुरवात काय आहे? कादंबरीकार हा संघर्ष सोडवण्यात कितपत यशस्वी ठरला आहे?

किंवा

क) थीम व कथानक या घटकांच्या आधारावर तुम्ही अभ्यासलेल्या कादंबरीचे विश्लेषण करा.

प्र. ४ था. अ)

i) एमिली डिकसनची 'The Chariot' या कवितेत मृत्यु, वेळ आणि अनंत काळ या थीम कशा सादर केलेल्या आहेत? (८)

ii) शेक्सपियरची 'Shall I Compare Thee to a Summer's Day' ही कविता मित्राच्या स्तुतीविषयी आहे याचे विश्लेषण करा. (७)

किंवा

प्र. ४ था. ब)

i) किट्सची कविता 'Ode to a Nightingale' मधील सौंदर्यवादाचे (romanticism) घटक कोणते? (८)

ii) टेनीसनच्या 'Now Sleeps the Crimson Petal' या कवितेतील त्याने केलेल्या निसर्गाच्या कल्पनाविष्काराला ओळखून ते शब्दबद्ध करा. (७)

प्र. ५ वा) अ) खालीलपैकी कोणत्याही एका नाटकावर आधारित एक प्रश्न सोडवा. (१५)

अ) 'मर्चंट ऑफ वेनिस' (The Merchant of Venice) मधील मुख्य कथासूत्र पैसा किंवा आर्थिक व्यवहार आहे हे स्पष्ट करा.

किंवा

ब) 'मर्चंट ऑफ वेनिस' (The Merchant of Venice) मधील पोर्शिया हे पात्र तिच्या सभोवतालच्या पुरुषांची कशाप्रकारे तुलना करते?

किंवा

ब)

अ) 'The Rising of the Moon' या लेडी गार्गी यांच्या एकांकिकेतील सार्जेंट बदलचे तुमचे मत काय?

किंवा

ब) 'The Rising of the Moon' या नाटकातील वातावरण आणि राजकीय परिस्थितीतून तणावाची निर्मिती कशाप्रकारे होते?
